

Den Hitleir ob de stovepot...

T'es lanck geléén, moaer t' woaes nog in den teid van de strèi winters, mee veel widdes vlock'n, vrieswéere en hoeul dik eis, woaer da'k nou van spreke.

't Woaes binst d'oorlogsjoaern'n, in twéé en veertig ov zoeuiets, en alluus wier verkogt oen woekerpreiz'n, méé d'er boovenob de gepaste rantsoenzéels die doerbei moest geev'n.

De mens'n lieb'n te kloed'ren langs de stroaed'n en zogt'n van alluus uid om woarm te bleiv'n, een gebrenen bivakmuts ob 't hoeuvd, stroeud in de kloev'n, onderbroeks méé laa béén'n, en vééle méé koneinvell'n wanten oen, en voeur te sloaeb'n nen woarm'n baksteen ov een heed strijkeizer oen de voed'n in 't bedde.

Want 't woaes noeudig.., d'er koest tons week'nlang geëisstoeld en geschoedst word'n ob den Eekloeusenweg, doae woaes tons nog een makadamboeane.

Mens'n die het koest'n betoael'n, kogt'n hulder wel een beetjen groove kool'n en een beetjen slam derbèi, moaer d'er wierd oeuk veel héd verbrand, enorm veel héd. Ja, woae wilde, ier in Ursle woarn tons nog veel meer boss'n dan nou, en kool'n koest'n de mens'n nie bleiv'n betoael'n, doae woaes een rénuwoaesie.

Méé moeder trok ik 's avonds de donkere boss'n in, we droeien een groeude hédzoaeg en een hoemes mééj, moaer we gein moaer ob stap ost een beetjen donker wierd. De boswagters lied'n begoaen, ze wistt'n oeuk wel wad'ter gebeurdig..., zelfs menss'n van 't durp trokk'n om brandhéd in de boss'n.

Moaer ob zeek're keer kwam ter iets nieuws in d' huiskoaemers.., een geweldig vuil ding om d'huiz'n méé te verwoarm'n, "den Hitleir"!

Doae woaes zoeuiets gelek een metaal'n tonneken die doeur veel mens'n gebruikt wierd, tog voeural in de Brugstroaede. Doae woaes omtrent ne centimeedre ov 't veertig, 't vijftig hoeuge en ne diameed're van de stoovepod.

We steldigen ne stok in 't midd'n en vuldigen dat tonneken ob méé alle brandboer'n afval: karodden, bloaer'n, stuksles héd, schurse, hédsplenters, zoaegelein, sebiel'd'n en doerbei oeuk nog slam - doae woaes koolgruis en doae wierd een beetjen natgemoaekt - ; goe gemeild wierd doae aangestampt rond dienen stok in dad tonneken. Os de stoove goe oen brand'n woaes, wierd de stok uid doae tonneken getrokk'n, 't scheel van de stoovepod ob de buize, en den Hitleir méé zein bloeu gad ob 't oob'n vier gezed. In 't begin deed doae nog al aardig, veel roeuk en schudd'n en beev'n, moaer ost van binn'n goe in vlamme stond, woaest een goe verwoarminge.., moaer 't nadéél woaes dadt'oeuk toameleik koest stink'n, vandoaer de noaeme. Van Parys August